

Judecata Particulară sau Personală

Învățătura creștină spune că **oamenii au devenit muritori ca urmare a păcatului strămoșesc**, dar și că **Dumnezeu ne-a răscumpărat din moarte prin jertfa Fiului Său**. Învierea Domnului a dovedit că moartea poate fi înfrântă prin credința în Fiul lui Dumnezeu și împlinirea Voii dumnezeiești. El Însuși spune că cel ce crede în El, ”*chiar dacă va muri, va fi viu*” (Ioan 11:25). De aceea, noi creștinii știm că **moartea este doar a trupului, sufletul nu moare niciodată**, ci doar se desparte de lumea aceasta și de toate plăcerile și durerile ei intrând în viața veșnică.

După moarte, omul Îl întâlnește personal pe Dumnezeu, Care îl supune **Judecății particulare sau personale**. Atunci, **Judecătorul, Domnul Iisus Hristos**, va hotărî fiecărui suflet locul pentru veșnicie (fericirea veșnică sau chinurile veșnice), potrivit cu credința și faptele sale din timpul vieții pământești, după cât de virtuos sau de păcătos a trăit pe pământ. La judecata de după moarte, **toate faptele omului, și bune și rele (pe toate Dumnezeu le știe!) vor fi puse în balanța dreptății lui Dumnezeu cea nepărtinitoare**.

Biserica Ortodoxă ne învață că atunci când omul moare, **sufletul lui se desparte de trup și începe călătoria înălțării sale spre Cer, în fața Tronului dumnezeiesc unde va fi judecat**. Această călătorie durează câteva zile, timp în care trupul este înmormântat în pământ și unde începe să se descompună în elementele pământului din care a fost creat de Dumnezeu la începutul lumii. Din acest pământ **trupul omului va fi înviat de Dumnezeu la sfârșitul lumii**, înainte de venirea a doua a Domnului, și de **Judecata de Apoi sau Universală** – a tuturor oamenilor și a diavolilor.

În călătoria sufletului după moarte, el este **întâmpinat de diavolii** cărora el le-a slujit prin poftă sau de **îngerul păzitor** cu care a colaborat în timpul vieții prin virtuți și fapte bune; diavolii **vor încerca să îl oprească din drum, amintindu-i faptele rele din viața sa și înfricoșându-l că nu va scăpa de chinurile veșnice**, iar **îngerul îl va încuraja amintindu-i faptele bune, pocăința și nădejdea în Dumnezeu**. Aceasta se mai numește învățătura despre ”**Vămile văzduhului**”. Omul își amintește în acest fel de toată viața sa, chiar și de lucrurile ce le uitase și își va da seama de greșeli / fapte bune neștiute de el însuși până atunci.

La **40 de zile după moarte, fiecare suflet este înfățișat în fața Tronului Dumnezeiesc la Judecata personală**, unde **va fi întrebat de toate câte a făcut** (*cartea vieții* lui va fi deschisă și citită) și va avea martori, acuzatori și apărători.

- **Martor: conștiința proprie** – fiecare va ști în inima sa ce a făcut bine (de va fi liniștită) și ce a făcut rău (de va simți muștrare, vinovăție), și ea însăși va mărturisi la judecată, înaintea lui Dumnezeu faptele sale;
- **Apărători/ avocați: îngerul păzitor și sfinții pe care omul i-a cinstit în timpul vieții sale**– vor apăra sufletul în fața lui Dumnezeu de acușările ce le vor aduce diavolii, înfățișând motive/ scuzele pentru care el a făcut rele, ca să fie judecat cu încredință / iertat de Judecător, sau faptele bune și pocăința prin care a încercat să repare răul făcut;
 - **Biserica de pe pământ - creștinii rămași în viață**, care **se roagă** pentru el prin parastase și pomeniri, ca Dumnezeu să îl ierte, să îi fie milă de el.
- **Acuzatori/procurori: diavolii** – **vor aduce învinuiri** omului pentru toate greșelile / păcatele făcute și nepocăite și va cere drepturi de stăpânire asupra lui/ sau să primească omul pedeapsă în chinuri veșnice.

Prin conștiința sa, **omul păcătos** va trebui să dea răspuns în fața lui Dumnezeu pentru toate gândurile, cuvintele și faptele rele pe care le-a făcut și pentru care nu s-a pocăit, pentru toate darurile pe care le-a primit de la El și nu le-a folosit (înmulțit prin efort personal) pentru a răspândi iubire în jurul lor, și de tot binele pe care putea să îl facă și nu l-a făcut. Pentru aceștia **Judecata va fi foarte dureroasă**, că vor vedea cât de mult au greșit fiind neascultători și răi, și nu vor putea să se dezvinovățească înaintea Lui. Răspunsul lui Dumnezeu pentru ei va fi: ”*nu vă cunosc pe voi!*” și alungarea în iad.

Pentru cel **credincios/sfânt**, care în timpul vieții s-a străduit să facă binele (a purtat grijă de mântuirea sa), iar când a greșit s-a pocăit și a cerut mila/iertarea și ajutorul lui Dumnezeu mereu, care a trăit în pace cu toți oamenii, și care mereu a fost mulțumitor pentru darurile primite de la El, folosindu-le pentru a înmulți iubirea în jurul lui, judecată lui Dumnezeu va fi mai mult **ca o sărbătoare, ca o ceremonie de încoronare/premiere**, după promisiunea lui Iisus: ”*cei ce se judecă pe sine, la judecată nu vor mai veni, ci vor trece direct de la moarte la Viață*”.

Pentru **cei mai mulți dintre oameni**, care **au făcut și bine și rău** în timpul vieții, Dumnezeu **va așeza ca în balanță gândurile, cuvintele și faptele bune de o parte și pe cele rele de cealaltă**; de care parte va atârna mai mult balanța, aceea va fi răsplata: o răsplată de rai sau de iad (vezi pilda Bogatului nemilostiv și a lui Lazăr), în diferite grade, în funcție de faptele. Pentru cei care se vor mântui în acest fel, **judecata va fi ”ca prin foc”, dureroasă**, ca o curățire prin trecerea prin foc.

Judecata Personală are următoarele **caracteristici**:

- **Particulară – fiecare om e judecat separat, pentru ce a făcut pentru sine însuși** (dacă și-a luat în serios viața și a avut grijă pentru mântuirea sa sau nu) **și pentru ceilalți** (dacă a contribuit la răspândirea binelui în lume iubind pe alții sau a făcut rău oamenilor din jurul său).
- **Tainică – nu o cunoaște decât sufletul celui judecat și Dumnezeu**, plus martorii și acuzatorii lui; (îngeri, sfinți mijlocitori; foarte rar se întâmplă ca Dumnezeu să descopere unor sfinți ai Săi starea sufletului după moarte a altui om).
- **Dreaptă – corectă, ”după faptă și răsplată”**, conform promisiunii dumnezeiești că *”cu ce măsură vei măsura, cu aceea ți se va măsura”*; dacă se va dovedi că omul a fost iertător în timpul vieții, i se vor ierta multe, dacă nu, nu; dacă a avut mila de alții, va primi mila lui Dumnezeu, dacă nu, nu (vezi Pilda Iertării datornicului); dacă a avut încredere în Dumnezeu și i-a împlinit poruncile, va primi răsplata de a fi chemat fiu al lui Dumnezeu, de nu, va fi alungat ca un dușman al Lui; dacă a fost dezavantajat în viață prin diverse lucruri (ex. sărăcie, lipsa de educație, boală etc.) din vina altora, Dumnezeu va ține seama și îl va judeca cu îngăduință; dar fără îngăduință dacă el putea să învingă aceste dezavantaje și nu a făcut-o, ci s-a lăsat copleșit de lene și descurajare (vezi Pilda Talanților); etc.
- **Temporară - sentința / răsplata în rai sau pedeapsa în iad este temporară**, valabilă până în vremea Judecății de Apoi, când **starea lui se va agrava sau ușura, în funcție de urmările faptelor sale** asupra celor rămași în viață după moartea sa, sau de iertarea / neiertarea pe care i-au dat-o ceilalți oameni.

Iadul și Raiul sunt două stări sufletești, dar și locuri/ spații.

În Iad, sufletele oamenilor vor sta în suferință / regrete și durere sufletească și tremurând de frica pedepsei veșnice ce poate veni după Judecata de Apoi. Acolo sufletele mereu doresc și cer ajutor de la sfinți și de la cei rămași în viață, pentru ușurarea stării lor până la Judecata de Apoi.

În Rai, sufletele oamenilor vor sta în odihnă, după suferințele și efortul depus pentru mântuire, în așteptarea fericirii veșnice de după Judecata de Apoi.

Învățăături:

- după moarte, toți vom fi aduși la Judecata lui Dumnezeu;
- să purtăm mereu grijă de mântuirea noastră prin facerea binelui;
- când ne-am dat seama că am greșit, să cerem iertare și să ne îndreptăm imediat, căci nu știm când vom muri și vom fi duși la judecată; să fim mereu pregătiți pentru judecată;
- să ne rugăm cât mai des ”pentru răspuns bun la Judecata lui Hristos” – cum zicem la Sf. Liturghie; încă de acum îl putem face pe Dumnezeu binevoitor pentru noi;
- să ni-i facem prieteni pe sfinți, ca să mijlocească pentru noi la judecată;
- să trăim în pace cu toți oamenii și să îi iubim; cei ce ne iubesc se vor ruga pentru noi și după ce murim;
- să ne rugăm pentru cei adormiți, ca și Dumnezeu să fie îngăduitor cu noi la judecată, așa cum noi ne-am rugat pentru cei ce au ajuns la judecată înaintea noastră;
- după ce moare, omul nu mai poate face nimic pentru mântuirea sa, ci poate doar spera în mila semenilor și a lui Dumnezeu.